

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน กับกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบโมเดลซิปปา โดยมีสมมติฐานการวิจัยว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน กับกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบโมเดลซิปปาแตกต่างกัน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดโสภณเจติการาม อำเภอลาดบัวหลวง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 2 ห้องเรียน ซึ่งเป็นห้องเรียนตามสภาพจริง (Intact group) จับฉลาก เป็นกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน จำนวน 20 คน และกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบโมเดลซิปปา จำนวน 20 คนใช้เวลาจัดการเรียนรู้ 24 ชั่วโมง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน กับแผนการจัดการเรียนรู้แบบโมเดลซิปปา แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย แบบทดสอบวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ และแบบสอบถามเจตคติต่อวิชาภาษาไทย วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตรวจสอบสมมติฐานด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วมหลายตัวแปร MANCOVA โดยการใช้เจตคติต่อวิชาภาษาไทยก่อนการทดลองเป็นตัวแปรร่วมในการวิเคราะห์ข้อมูล

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานกับกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบโมเดลซิปปาไม่แตกต่างกัน
2. ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานกับกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบโมเดลซิปปาไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากการศึกษาวิจัยเรื่องการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยและความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานกับการจัดการเรียนรู้แบบโมเดลซิปปา พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย

และความสามารถในการคิดวิเคราะห์ หลังการทดลองของการจัดการเรียนรู้ทั้ง 2 วิธี สูงขึ้น แต่เมื่อนำมาเปรียบเทียบกัน ปรากฏว่าไม่แตกต่าง ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการจัดการเรียนรู้ทั้ง 2 วิธี สามารถพัฒนาศักยภาพของนักเรียนทั้งสองด้านได้ใกล้เคียงกัน มีประเด็นที่น่าสนใจนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานกับกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบโมเดลชิปปาไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ แต่อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยของนักเรียนก่อนและหลังได้รับการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานและการจัดการเรียนรู้แบบโมเดลชิปปาแล้ว พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนทั้ง 2 วิธี สอดคล้องกับ บลูม (Bloom, 1976 : 21) ที่กล่าวถึงพฤติกรรมความรู้ความสามารถของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในด้านความรู้ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า ซึ่งมีขั้นตอนที่ทำให้นักเรียนได้พัฒนาพฤติกรรมดังกล่าว ในขั้นที่ 4 ขั้นลงมือทำโครงงาน กับขั้นที่ 4 การแลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจกับกลุ่ม ของรูปแบบโมเดลชิปปา นั้นนักเรียนได้มีโอกาสอธิบายแลกเปลี่ยนความรู้กันในกลุ่มได้ใช้ความรู้ ความสามารถของตนในการอธิบาย ขยายความรู้ความเข้าใจของตนให้กว้างขวางขึ้น ขั้นที่ 5 การเขียนรายงานผลโครงงาน กับขั้นที่ 7 การประยุกต์ใช้ความรู้ นั้นนักเรียนได้นำความรู้ความเข้าใจของตนไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่างๆ ที่หลากหลาย ได้เพิ่มความชำนาญ ความเข้าใจและความสามารถในการแก้ปัญหา ขั้นที่ 4 ขั้นลงมือทำโครงงาน และขั้นที่ 3 ขั้นศึกษาทำความเข้าใจ เชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิมกับขั้นที่ 5 การสรุปและการจัดระเบียบความรู้ ของรูปแบบโมเดลชิปปา นักเรียนได้ทำความเข้าใจกับข้อมูลความรู้ใหม่ที่หามาได้สร้างความหมายของข้อมูล ประสพการณ์ใหม่ เชื่อมโยงกับความรู้เดิมโดยใช้กระบวนการคิดต่างๆ เช่น การเปรียบเทียบ การจำแนก การจัดกลุ่ม การจัดประเภท การตั้งคำถาม การขยายความ สรุปลงความเห็น เป็นการฝึกให้นักเรียนได้วิเคราะห์และสังเคราะห์ และสร้างความรู้ด้วยตนเอง เป็นการแยกสิ่งต่างๆ ออกเป็นส่วนย่อยๆ ได้และมองเห็นความสัมพันธ์ของส่วนย่อยต่างๆ และสามารถรวบรวมความรู้ และข้อมูลต่างๆ เข้าด้วยกันอย่างมีระบบ ที่จะนำไปสู่การแก้ปัญหาได้ และในขั้นที่ 6 ขั้นการแสดงผลงานโครงงาน กับขั้นที่ 6 การเสนอผลงานของรูปแบบโมเดลชิปปานั้นเป็นขั้นที่นักเรียนได้มีโอกาสแสดงผลงานการสร้างความรู้ของตนให้ผู้อื่นได้รับรู้ ได้ตัดสินใจและประเมินค่าผลงานของตนเองและในกลุ่มเพื่อน ทำให้เห็นประโยชน์ในการเรียน เกิดความภูมิใจในผลงาน ความสามารถของตน และของกลุ่มทำให้นักเรียนเกิดความรู้สึกมุ่งมั่น กระตือรือร้นและเห็นคุณค่าในการเรียนภาษาไทยอันนำไปสู่การพัฒนาการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยสูงขึ้น

2. ด้านความสามารถในการคิดวิเคราะห์ พบว่าความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ของนักเรียนกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานกับกลุ่มที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบโมเดลชิปปาไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้ เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนก่อนและหลังได้รับการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานและการจัดการเรียนรู้แบบโมเดลชิปปาแล้ว พบว่า คะแนนเฉลี่ยความสามารถในการคิดวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนทั้ง 2 วิธี เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในตัวนักเรียนได้ดีขึ้น แต่เมื่อเปรียบเทียบระหว่าง 2 วิธีแล้วไม่พบความแตกต่างเรื่องความสามารถในการคิดวิเคราะห์ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้ทั้ง 2 วิธีนั้นเป็นการใช้กระบวนการทำงานเป็นกลุ่ม ได้มีปฏิสัมพันธ์และร่วมกิจกรรมกันในกลุ่ม ทำให้นักเรียนได้พัฒนากระบวนการทางสมองระดับสูง ที่สามารถพิจารณาสถานการณ์ คิดหาเหตุผล การจำแนกและการแก้ปัญหาต่างๆ ได้ สอดคล้องกับวิกิพีเดียและพินิจ (วนิช สุรรัตน์. 2547 : 52) ได้เน้นถึงความสำคัญของการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมว่าเป็นตัวสร้างพัฒนาการทางความคิดและสติปัญญา แต่มองกันคนละบทบาท สำหรับ พินิจเห็นว่าปฏิสัมพันธ์เป็นตัวกระตุ้นหรือเร้าให้เกิดพัฒนาการทางสติปัญญาในเด็ก โดยเป็นตัวสร้างสรรคให้เกิดภาวะ “อสมดุล” ซึ่งเป็นสภาวะของการขัดแย้งทางความคิดและสติปัญญา และสภาวะอสมดุลนี้จะเป็แรงจูงใจให้เกิดการพัฒนาทางสติปัญญา พินิจจึงเชื่อว่าปฏิสัมพันธ์ที่เป็นการช่วยเหลือจะเกิดขึ้นระหว่างเพื่อนสนิท เนื่องจากเพื่อนสนิทจะเป็นตัวกระตุ้นหรือท้าทายให้เกิดสภาวะ “อสมดุล” ได้ดีที่สุด สำหรับวิกิพีเดียเห็นว่า พัฒนาการทางความคิดและ สติปัญญาของเด็กได้รับการช่วยเหลืออุปถัมภ์จากการปฏิสัมพันธ์กับบุคคล ซึ่งมีความสามารถ มากกว่าหรือมีความคิดที่ก้าวหน้ากว่าตน และเมื่อพิจารณาจากขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แต่ละขั้น ในขั้นที่ 4 ขั้นลงมือทำโครงงาน และขั้นที่ 3 ขั้นศึกษาทำความเข้าใจ เชื่อมโยงความรู้ใหม่กับความรู้เดิมกับขั้นที่ 5 การสรุปและการจัดระเบียบความรู้ ของรูปแบบโมเดลชิปปา นักเรียนได้ทำความเข้าใจกับข้อมูลความรู้ใหม่ที่หามาได้สร้างความหมายของข้อมูล ประสพการณ์ใหม่ เชื่อมโยงกับความรู้เดิมโดยใช้กระบวนการคิดต่างๆ เช่น การเปรียบเทียบ การจำแนก การจัดกลุ่ม การจัดประเภท การตั้งคำถาม การขยายความ สรุปลงความเห็น เป็นการฝึกให้นักเรียนได้วิเคราะห์และสังเคราะห์ และสร้างความรู้ด้วยตนเอง เป็นการแยกสิ่งต่างๆ ออกเป็นส่วนย่อยๆได้และมองเห็นความสัมพันธ์ของส่วนย่อยต่างๆและสามารถรวบรวมความรู้ และข้อมูลต่างๆ เข้าด้วยกันอย่างมีระบบ ที่จะนำไปสู่การแก้ปัญหาได้ สอดคล้องกับ เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2546 : 2) และ สุวิทย์ มูลคำ (2548 : 21-22) ที่กล่าวว่า การคิดวิเคราะห์เป็นการจำแนกแยกแยะองค์ประกอบของสิ่งใดสิ่งหนึ่งออกเป็นส่วนๆ เพื่อค้นหาว่าทำมาจากอะไร มีองค์ประกอบอะไร ประกอบขึ้นมาได้อย่างไร เชื่อมโยงสัมพันธ์กันอย่างไร โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถามอยู่ในขอบข่าย "5 W 1H" เพื่อ

นำไปสู่การค้นพบหาความจริงทุกแง่ทุกมุมโดยตั้งคำถาม ใคร (Who) ทำอะไร (What) ที่ไหน (Where) เมื่อไร (When) อย่างไร (How) เพราะเหตุใด (Why) ทำไม และยังสอดคล้องกับ วนิช สุธารัตน์ (2547 : 51 – 52) และ อนุก พ.อนุกุลบุตร (2547 : 62-63) ที่กล่าวถึงการปูพื้นฐานการคิดวิเคราะห์ให้กับนักเรียนนั้นจะต้องฝึกให้ตั้งคำถามและฝึกหาความสัมพันธ์เชิงเหตุผล จึงทำให้นักเรียนพัฒนาการคิดวิเคราะห์ได้อย่างเด่นชัด

จากการสังเกตของผู้วิจัย พบว่า นักเรียนทั้งสองกลุ่มมีความกระตือรือร้น และให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมการเรียนรู้เป็นอย่างดี ในการศึกษาค้นคว้าหาข้อมูล การทำงานร่วมกับเพื่อน การแสดงความคิดเห็น การสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง การแสดงผลงานที่สร้างความภูมิใจให้กับนักเรียน บรรยากาศสนุกสนาน นักเรียนกล้าแสดงความคิดเห็นและรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกันทั้งภายในกลุ่มและระหว่างกลุ่ม โดยเฉพาะเมื่อมีการรายงานผลงานของแต่ละกลุ่ม แลกเปลี่ยนกัน ในการค้นคว้า กระบวนการคิด กระบวนการทำงาน กระบวนการสร้างความรู้ด้วยตนเอง การวิเคราะห์กระบวนการเรียนรู้และการประยุกต์ใช้ความรู้อื่นเป็นทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต และเป็นเป้าหมายหลักของการจัดการเรียนรู้ในปัจจุบัน จึงเป็นผลให้การจัดการเรียนรู้ทั้ง 2 วิธี มีการพัฒนาได้ใกล้เคียงกัน

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ และข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้

1.1 ข้อเสนอแนะสำหรับครูผู้สอน

1.1.1 เนื่องจากผลการวิจัยพบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้การเรียนรู้แบบโครงงาน และแบบโมเดลชิปไปในการเรียนรู้อาษาไทยทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์สูงขึ้น อีกทั้งทำให้นักเรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์สูงขึ้นเช่นกัน จึงสมควรนำการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน และแบบโมเดลชิปไปใช้ในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความก้าวหน้าของนักเรียนต่อไป

1.1.2 ควรนำขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน และแบบโมเดลชิปไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาอื่นที่สอน เพื่อการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ ส่งเสริมให้การเรียนรู้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเน้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่มอย่างทั่วถึงกัน การเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้มีบทบาทต่าง ๆ จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นที่จะ

เรียน เกิดความรู้ความเข้าใจและเรียนรู้ที่จะปรับตัวให้สามารถอยู่และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี

1.2 ข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษานิเทศก์

ควรนำการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน และแบบโมเดลชีปไปเข้าร่วมใช้ในการพิจารณากำหนดนโยบายและวางแผนงานวิชาการ เพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของ ครู

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน กับแบบโมเดลชีปกับตัวแปรตามด้านอื่น ๆ เช่น การคิดวิจารณ์คุณภาพ ความรับผิดชอบ ความคงทนต่อการเรียนรู้ พฤติกรรมการทำงานกลุ่ม และศึกษาเชื่อมโยงกับตัวแปรอื่น ๆ เช่น เพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (เก่ง ปานกลาง อ่อน)

2.2 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน และแบบโมเดลชีป กับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบอื่น เช่น การจัดการเรียนรู้ด้วย Story line การจัดการเรียนรู้แบบ 4 MAT